

ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS

DERS İÇERİKLERİ

TÜRKİYE TÜRKÇESİNİN FONETİĞİ I: Türkiye Türkçesinde sesler; özellikleri, gelişmeleri, nitelikleri ve türleri

TÜRKİYE TÜRKÇESİNİN FONETİĞİ II: Türkiye Türkçesinde fonetik olaylar, fonem ve fonemik esaslar.

SÖZ DİZİMİ I: Söz diziminin en küçük birimlerinden başlayarak yargılı ve yargısız anlatım türleri; Tamlamalar, ikilemeler, birleşik kelimeler, deyimler, atasözleri, cümleler.

SÖZ DİZİMİ II :Cümle tahlili; türleri, yapıları, öğeleri, kuralları... örnekler üzerinde uygulamalar.

DİALEKTOLOJİ I: Anadolu ve Rumeli ağızları üzerini genel bir değerlendirme. Ağızlar üzerine yapılan incelemeler.

DİALEKTOLOJİ II : Anadolu ağızlarından metin derlenmesi ve metinlere bağlı filolojik çalışmalar.

DİLBİLİM I : Genel dilbilimin temel ilkeleri ve kavramları. Genel dilbilimin doğuşu ve tarihi gelişmesi.

DİLBİLİM II:Çeşitli dilbilimin ekolleri, dilbilimin yöntemlerinin uygulamaları.

ORHUN TÜRKÇESİ: Kaynak tarama, tanııtma ve literatür değerlendirmeleri. Orhun Türkçesi Döneminin tarihi gelişimi Türk dili içerisindeki yeri.

ESKİ UYGUR TÜRKÇESİ: Dönemle ilgili yerli ve yabancı kaynakların taranması. Dönemin Türk Dili Tarihi içerisindeki yeri, dönemin ürünleri üzerine değerlendirmeler.

TDE 511 KARAHANLI TÜRKÇESİ 3 0 3 Karahanlı Türkçesinin tarihi gelişimi, dönemle ilgili yerli ve yabancı kaynakların taranması. Dönemin Türk dili tarihi içindeki yeri ve başlıca eserleri.

TDE 512 HAREZM TÜRKÇESİ 3 0 3 Harezmi Türkçesinin tarihi gelişimi, dönemle ilgili yerli ve yabancı kaynakların taranması, bu dönemin Türk dili tarihi içindeki yeri ve başlıca eserleri.

TDE 513 ESKİ KIPÇAK TÜRKÇESİ 3 0 3 Codex Cumanicus adlı eser üzerine çalışmalar, eserin grammerinin tarihi dönemlerle mukayesesi. Memluk dönemi Kıpçakçası üzerine çalışmalar.

TDE 514 ÇAĞATAY TÜRKÇESİ 3 0 3 Çağatay Türkçesinin Türk Dili Tarihi içerisindeki yeri, Çağatay Türkçesi döneminin ürünleri üzerinde fonetik ve morfolojik özelliklerin değerlendirilmesi.

TDE 515 ESKİ ANADOLU TÜRKÇESİ 3 0 3 Oğuz Türkçesinin tarihi durumu; Divanü Lügati't-Türk'te Kaşgarlı'nın Oğuzca için verdiği özellikler, XII yüzyıl EAT metinlerinin hazırlık dönemini oluşturan "Olga Bolga" dilli eserler, XII-XII yüzyıllar arasındaki EAT. metinleri üzerinde incelemeler.

TDE 516 AZERBAYCAN TÜRKÇESİ 3 0 3 Azeri Türkçesinin Tarihi gelişim; Türkiye Türkçesi ile karşılaştırılması. Temel fonetik ve morfolojik özellikleri.

TDE 517 TÜRKMEN TÜRKÇESİ 3 0 3 Türkmence'nin tarihi gelişimi, bugünkü durumu, dil özellikleri, Türkiye Türkçesi ile mukayesesi.

TDE 518 TATAR TÜRKÇESİ 3 0 3 Tatar Türkçesi'nin Türk Dili Tarihi içerisindeki yeri, tarihi gelişimi ve Tatar Türkçesi metinleri üzerine mukayeseli fonetik ve morfolojik incelemeler.

TDE 519 ÖZBEK TÜRKÇESİ 3 0 3 Özbek Türkçesinin tarihi gelişimi, Türkiye Türkçesi ile karşılaştırılması, dil özellikleri.

TDE 520 YENİ UYGUR TÜRKÇESİ 3 0 3 Bu lehçe ilgili kaynakların ve metin yayınlarının değerlendirilmesi, gramer özellikleri, çağdaş lehçeler içerisindeki yeri.

TDE 521 KAZAK TÜRKÇESİ 3 0 3 Bu lehçe üzerine yazılmış gramer ve sözlüklerin değerlendirilmesi, çağdaş lehçeler içerisindeki yeri.

TDE 522 KIRGIZ TÜRKÇESİ 3 0 3 Bu lehçe üzerine yazılmış gramer ve sözlüklerin değerlendirilmesi, çağdaş lehçeler içerisindeki yeri.

TDE 523 ÇUVAŞ TÜRKÇESİ 3 0 3 Çuvaşçanın tarihi gelişimi, Türk Dili Tarihi içerisindeki yeri ve Çuvaşça ile ilgili kaynak eserlerin tanıtımı.

TDE 524 YAKUT TÜRKÇESİ 3 0 3 Yakutçanın Türk lehçeleri arasındaki yeri, Yakutça üzerine yazılmış gramer ve sözlüklerin değerlendirilmesi.

TDE 525 ESKİ TÜRK EDEBİYATININ KAYNAKLARI I 3 0 3 Divan Edebiyatına has metinlerin mazmun, duygu, düşünce ve hayal dünyasını teşkil eden kavram ve unsurlarla, bunların kaynaklandıkları kültür birikiminin tahlili, kültürler arası münasebet, kültürlerin birbirleri ile tespiti, genel değerlendirme ve kültürel sentez.

TDE 526 ESKİ TÜRK EDEBİYATININ KAYNAKLARI II 3 0 3 Divan Edebiyatına has metinlerin mazmun, duygu, düşünce ve hayal dünyasını teşkil eden kavram ve unsurlarla, bunların kaynaklandıkları kültür birikiminin tahlili, kültürler arası münasebet, kültürlerin birbirleri ile tespiti, genel değerlendirme ve kültürel sentez.

TDE 527 ESKİ TÜRK EDEBİYATINDA MAZMUNLAR I 3 0 3 Divan Edebiyatının malzeme olarak kullandığı din, tasavvuf ve bunlarla ilgili terimler, olaylar, kahramanlar ve hikayeler.

TDE 528 ESKİ TÜRK EDEBİYATINDA MAZMUNLAR II 3 0 3 Divan Edebiyatında yer alan gerçek, tarihi ve efsanevi kişiler, kahramanlar; madde, eşya ve ilimlerle ilgili terimler; hayat, safhalar ve edebiyat.

TDE 529 ESKİ TÜRK EDEBİYATINDA NAZIM I 3 0 3 Divan Edebiyatında kullanılan nazım şekillerinin tasnif ve tanıtımı, örnek metinler üzerinde tahlil ve değerlendirmeler.

TDE 530 ESKİ TÜRK EDEBİYATINDA NAZIM II 3 0 3 Edebiyatta bir ifade vasıtası olarak nazım, kelimenin manası, müştakları, genel bilgiler; Divan Edebiyatı'nın şiir telakkisi; nazımın şekil ve muhteva unsurları; vezin, kafiye ve türler.

TDE 531 ESKİ TÜRK EDEBİYATINDA NESİR I 3 0 3 Divan nesrine has özelliklere sahip metinler ve karakteristik arz eden şahsiyetlerin eserlerinden örnek ve uygulamalar.

TDE 532 ESKİ TÜRK EDEBİYATINDA NESİR II 3 0 3 Edebiyatta bir ifade vasıtası olan nesir hakkında genel bilgiler; Türk nesrinin sayfaları; Divan Nesri (İNŞA) : Edebî, Tarihî ve didaktik Nesir üzerine genel bilgi ve değerlendirmeler.

TDE 533 ARUZ BİLGİSİ 3 0 3 Aruzun doğuşu ve sistemleştirilmesi üzerine genel bilgiler, aruzda ahenk vasıtaları, aruz kusurları, Türk şiirinde kullanılan aruz kalıpları ile ilgili örnek ve uygulamalar.

TDE 534 EDEBİ SANATLAR 3 0 3 Edebi metni yapan şekil, vezin ve kafiye gibi teknik unsurlar ve edebi sanatlar gibi metni süsleyen unsurların uygulamalı olarak incelenmesi, edebi sanatların tasnif ve tavsifi.

TDE 535 OSMANLI TÜRKÇESİ I 3 0 3 Yazma nüshalardan seçilen metinler okuma, dil, imlâ, şekil ve muhteva tetkikleri yapma.

TDE 536 OSMANLI TÜRKÇESİ II 3 0 3 Yazma nüshalardan klasik dönem metinlerini okuma, yazı çeşitleri, dil ve imlâ özellikleri, şekil ve muhteva incelemeleri.

TDE 537 FARŞA I 3 0 3 Klasik Fars Dilinin seçkin metinleri üzerinde gramer ve tercüme faaliyeti.

TDE 538 FARŞA II 3 0 3 Türk Edebiyatını etkileyen İslâmî İran Edebiyatı (Farsça)'nın edebî metinleri üzerinde gramer ve tercüme faaliyeti.

TDE 539 HALKBİLİMİNDE TEMEL TERİM VE KAVRAMLAR 3 0 3 Halkbilimi ile ilgili temel terim ve kavramlar üzerinde durulacaktır.

TDE 540 HALKBİLİMİNDE DERLEME VE ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ 3 0 3 Derleme, önemi ve derleme teknikleri üzerinde durulacaktır.

TDE 541 TÜRK HALK EDEBİYATININ KAYNAKLARI I 3 0 3 Halk edebiyatının tarihi gelişimi ile yazılı ve sözlü kaynaklar üzerinde durulacaktır.

TDE 542 TÜRK HALK EDEBİYATININ KAYNAKLARI II 3 0 3 Halk edebiyatının tarihi gelişimi ile yazılı ve sözlü kaynaklar üzerinde durulacaktır.

TDE 543 ÂŞIKLIK GELENEĞİ VE TÜRK SAZ ŞİİRİ I 3 0 3 Âşık, Saz şairi, kalem şuarası, ozan, baksı, kam, akın, halk şiirinde türler ele alınıp incelenecektir.

TDE 544 ÂŞIKLIK GELENEĞİ VE TÜRK SAZ ŞİİRİ II 3 0 3 Yüzyıllar boyunca âşık edebiyatının kısa geçmişi anlatıldıktan sonra Karacaoğlan, Köroğlu, Aşık Ömer, Gevheri, Dadaloğlu, Erzurumlu Emrah, Sümmani, Bayburtlu Zihni, Dertli, Aşık Ali İzzet, Aşık Veysel, Murat Çobanoğlu, Hacı Karakılçık, vs. üzerinde durulacaktır.

TDE 545 ANONİM TÜRK HALK EDEBİYATINDA NAZİM I 3 0 3 Anonim halk edebiyatında nazım (ninni, tekerleme, bilmece, ağıt vs.) üzerinde durulacaktır.

TDE 546 ANONİM TÜRK HALK EDEBİYATINDA NAZİM II 3 0 3 Anonim halk edebiyatında nazım (atasözü, deyim, türkü, mani vs.) üzerinde durulacaktır.

TDE 547 ANONİM TÜRK HALK EDEBİYATINDA NESİR I 3 0 3 Anonim halk edebiyatında nesir (masal, efsane, fıkra) üzerinde durulacaktır.

TDE 548 ANONİM TÜRK HALK EDEBİYATINDA NESİR II 3 0 3 Anonim halk edebiyatında nesir (Halk hikâyeleri) üzerinde durulacaktır.

TDE 549 TEKKE-TASAVVUF EDEBİYATI 3 0 3 Türk Edebiyatında yetişen mutasavvıf şairlerin biyografileri, eserleri, tasavvuf edebiyatı nazım şekilleri, türleri ve muhtevaları üzerinde çalışmalar.

TDE 550 TÜRK HALK TEMAŞASI 3 0 3 Meddah, Karagöz, Orta oyunu üzerinde durulacaktır.

TDE 551 TÜRK DESTANLARI I 3 0 3 Destan kavramı, özellikleri, tasnifleri verildikten sonra İslâmiyet öncesi Türk destanları üzerinde durulacaktır.

TDE 552 TÜRK DESTANLARI II 3 0 3 İslâmiyet Sonrası Türk destanları üzerinde durulacaktır.

TDE 553 ESKİ TÜRK İNANÇ SİSTEMLERİ I 3 0 3 Din kavramı, dinin millet hayatındaki önemi vs. üzerinde durulacaktır.

TDE 554 ESKİ TÜRK İNANÇ SİSTEMLERİ II 3 0 3 Eski Türk inanç sistemleri (Şamanizm vs.) hakkında mukayeseli bilgi verilecektir.

TDE 555 ŞİİR SAN'ATI (POETİKA) I 3 0 3 Edebî bir san'at olarak şiir. Batı edebiyatında şiir san'atına dair görüş ve düşünceler. Şiirin diğer edebî san'atlar içerisindeki yeri.

TDE 556 ŞİİR SAN'ATI (POETİKA) II 3 0 3 Edebiyatımızda şiir san'atına dair görüşler. Tanzimat dönemi ve sonrası poetika eserleri ve özellikleri. Poetika yazarları ve birbirlerinden farklı yönleri.

TDE 557 ROMAN TEORİSİ VE ROMAN İNCELEME METOTLARI I 3 0 3 Batıda ve bizde roman anlayışları. Roman teorisiyle ilgili eserler ve yazarlar. Yazarı, okuyucuyu yahut edebî metin olarak romanı esas alarak incelemeyi teklif eden görüşler.

TDE 558 ROMAN TEORİSİ VE ROMAN İNCELEME METOTLARI II 3 0 3 Edebî bir metin olarak roman ve romanın unsurları. Vak'a, zaman, mekân, şahıs kadrosu, bakış açısı ve anlatıcı bakımından romanın incelenmesi. Romanların ortak yapısı.

TDE 559 TÜRK HİKÂyecİLİĞİ VE HİKÂYE TAHLİLLERİ I 3 0 3 Türk Edebiyatında hikâye etme geleneği. Tanzimat döneminden önce, hikâyeye tekabül eden neviler. Doğu devri Türk hikâyeciliği ve hikâye metinleri.

TDE 560 TÜRK HİKÂyecİLİĞİ VE HİKÂYE TAHLİLLERİ I 3 0 3 Doğu devrinden itibaren hikâye metinlerinin tahlili, Modern Türk Hikâyeciliğinin ilk örnekleri ve bunların yapı bakımından incelenmesi.

TDE 561 TANZİMAT DÖNEMİ TÜRK ŞİİRİ 3 0 3 Tanzimat'la birlikte Batı tesirine giren Türk şiirinin geçirdiği değişimin, gerek estetik ve fikrî, gerekse şekil ve tarz bakımından ortaya konulması, Tanzimat nesli içerisinde yer alan mühim şairlerin tanıtılması ve şiirlerinin değerlendirilmesi.

TDE 562 SERVET-İ FÜNUN VE FECR-İ ATİ ŞİİRİ 3 0 3 Tanzimat'tan sonra Batı tesirine giren Türk şiirinin 1908, II. Meşrutiyet'e kadar, geçirdiği safhalar, dönemin şairleri ve şiirlerinin umumi bir değerlendirilmesi.

TDE 563 ŞİİR TAHLİLLERİ I 3 0 3 Tanzimat ve Servet-i Fünûn şiirinin genel yapı ve özellikleri dikkate alınarak yeni metotlarla tahlillerin yapılması. Tezkirelerdeki şiir anlayışı ile modern tekniklerin karşılaştırılması.

TDE 564 ŞİİR TAHLİLLERİ II 3 0 3 Milli romantik duyuş tarzı ile cumhuriyet dönemi Türk şiirinin incelenmesi. 1908-1940 yılları arasındaki Türk şiirinin genel estetik yapısı.

TDE 565 ROMAN TAHLİLLERİ I 3 0 3 Türk romanının doğuşu ve eski tahkiye geleneği ile karşılaştırma. Modern roman tahlil metotlarının metin üzerinde uygulanması

TDE 566 ROMAN TAHLİLLERİ II 3 0 3 Cumhuriyet dönemi Türk romanının yapısalıcı açıdan incelenmesi. Reşat Nuri Güntekin, Peyami Safa, Ahmet Hamdi Tanpınar ve Sabahattin Ali'nin romanlarının tahlili.

TDE 567 MODERN TÜRK TİYATROSU TARİHİ I 3 0 3 Geleneksel Türk Tiyatrosundan farklı olarak Batılı anlamda Tiyatronun Türk edebiyatına girişi. İlk tiyatro yazarları ve eserlerimiz. Modern tiyatronun bir edebi tür olarak yerleşmesi.

TDE 568 MODERN TÜRK TİYATROSU TARİHİ II 3 0 3 Batılı anlamda tiyatronun doğuşundan günümüze kadarki seyri. Edebiyat tarihlerine giren veya girebilecek tiyatro yazarları, eserleri ve gelişen tiyatro tenkidi.

TDE 569 ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATLARI I 3 0 3 Türkiye'nin siyasi sınırları dışındaki Türk devlet ve topluluklarının edebi eserleri. Bu eserlerin arkaplan kültürü. Azerbeycan, Özbekistan ve Kıbrıs Türk edebiyatları.

TDE 570 ÇAĞDAŞ TÜRK EDEBİYATLARI II 3 0 3 Kırgız, Kazak, Türkmen ve Tatar edebiyatlarına ait eserlerin incelenmesi. Örnek seçilen roman ve şiirlerin tahlili.

TDE 571 ÇOCUK EDEBİYATI I 3 0 3 Dünyada ve Türkiye'de çocuk edebiyatının gelişimi hakkında bilgiler, çocuk edebiyatı üzerine verilen ürünlerin edebi bakımdan ele alınması.

TDE 572 ÇOCUK EDEBİYATI II 3 0 3 Dünyada ve Türkiye'de çocuk edebiyatının gelişimi hakkında bilgiler, çocuk edebiyatı üzerine verilen ürünlerin edebi bakımdan ele alınması.

TDE 573 BATI EDEBİYATI I 3 0 3 Batı edebiyatını kuran kültürel birikim: Hümanizm, Rönesans hareketleri. Aydınlanma çağındaki fikir hareketleri ve bunun edebiyata yansması.

TDE 574 BATI EDEBİYATI II 3 0 3 18.y.y.dan başlayarak batı edebiyatındaki hakim edebi anlayışlar, ekoller, okulların belirlenmesi. Romantizm, realizm, naturalizm, parmasizm ve sürrealizm gibi akımların incelenmesi.

TDE 575 EDEBİYAT FELSEFESİ 3 0 3 Felsefenin genel özellikleri hakkında bilgiler verilmesi ve felsefi düşüncenin edebi eserlerle olan ilişkisinin örnek metinler aracılığıyla incelenmesi.

TDE 576 EDEBİYAT SOSYOLOJİSİ 3 0 3 Sosyoloji ilmi ile edebiyat ilminin kesişim noktaları. Okuyucu-yazar ilişkisi ve bu ilişkilerin sosyo-ekonomik boyutları.

TDE 577 BASIN-YAYIN VE EDEBİYAT 3 0 3 Edebiyatın sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel boyutları. Sanatkâr yayıncı ilişkisi ve bu ilişkinin okuyucu ile oluşturduğu etkileşim üçgeni.

TDE 578 BASIN-YAYIN VE EDEBİYAT 3 0 3 Edebiyatın sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel boyutları. Sanatkâr yayıncı ilişkisi ve bu ilişkinin okuyucu ile oluşturduğu etkileşim üçgeni.

TDE 579 ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ I 3 0 3 Yazma eserlerle ilgili muhteva ve şekle ait bilgiler; metin tamiri; sağlam metin kurma (edisyon kritik)

TDE 580 ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ II 3 0 3 Türk Edebiyatının kaynak niteliği taşıyan eserleri, bunlardan faydalanma; yerli ve yabancı katalog tanıtımı, kullanılması ve kütüphaneler.

TDE 583 EKO TURİZM VE EDEBİYAT 3 0 3 Eko Turizm ve Edebiyat dersi iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümü eko turizmin edebi eserlerin ortaya çıkmasındaki etkisi. İkinci bölümde ise edebi eserlerde eko turizmin işlenmesi. Birinci bölümde şair ve yazarların eserlerini oluştururken kendilerini sessiz sakin doğal ortamlarda toplumdan soyutlayarak doğa ile baş başa kalmalarını incelemektedir. Bu duruma örnek şair ve yazarların belirlenmesi bu süreçte oluşturdukları eserlerin edebi içeriklerinin incelenmesi yapılacaktır. İkinci bölümde edebi eserler incelenerek içinde doğa ve eko turizm olgusunu barındıranlar ayıklanarak eko turizmin işlenme biçimlerinin çeşitliliği belirlenecektir.

TDE 584 SOSYAL ANTROPOLOJİ 3 0 3

TDE 585 KARŞILAŞTIRMALI EDEBİYAT I 3 0 3

TDE 586 EKO TURİZM VE EDEBİYAT II 3 0 3 Edebi eserlerde eko turizmin işlenmesi. Edebi eserler incelenerek içinde doğa ve eko turizm olgusunu barındıranlar ayıklanarak eko turizmin işlenme biçimlerinin çeşitliliği belirlenecektir.

TDE 587 AZERBAJCAN ÇOKKÜLTÜRLÜLÜĞÜ 3 0 3

TDE 588 TANZİMAT DÖNEMİ TÜRK ŞİİRİ II 3 0 3

TDE 589 SOSYAL ANTROPOLOJİ 3 0 3

TDE 590 KARŞILAŞTIRMALI EDEBİYAT II 3 0 3

TDE 591 EDEBİYAT ESTETİĞİ 3 0 3

TDE 592 TEKSTOLOJİ 3 0 3

TDE 581 YÜKSEK LİSANS SEMİNERİ

TDE 582 YÜKSEK LİSANS TEZİ